

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2016-11-23
meddelad i
Vänernsborg

Mål nr M 2307-15

SÖKANDE

1. Fröslida Kraft AB, 556928-7369

Box 6

314 03 Torup

2. Carl Tesdorpf

Box 6

314 20 Torup

SAKEN

tillstånd enligt miljöbalken att effektivisera kraftstationen Kinnared Övre, Hylte kommun, Hallands län, genom att uppföra en ny inloppskanal, bygga om befintlig kraftstationsbyggnad samt renovera och rensa utloppskanalen m.m.

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen lagligförklarar följande befintliga anläggningsdelar av Kinnared Övre kraftverk.

- dämningströskel
- dammvall
- intagskanal
- kraftstation och
- utloppskanal.

1. Mark- och miljödomstolen, som godkänner den i målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen, lämnar sökandena tillstånd att för Kinnared Övre kraftverk, på fastigheten Hylte Kinnared 7:1, utföra följande arbeten och åtgärder

- bygga om befintlig kraftstationsbyggnad jämte intagsluckor, grindrensare, intagsgaller m.m.,

Dok.Id 335140

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänernsborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00

- anlägga ny bredare inloppskanal med tillhörande flyktöppning samt
- rensa och renovera befintlig utloppskanal och bredda befintlig träbro över kanalen.

De tillståndsgivna arbetena ska utföras i samråd med tillsynsmyndigheten.

2. Mark- och miljödomstolen lämnar vidare sökandena rätt att från Västerån till Kinnared Övre kraftverk avleda vatten till en mängd av högst 6,0 m³/s.
3. Strömfallsfastighet för Övre Kinnared kraftverk ska vara fastigheten Hylte Kinnared 7:1.
4. För den tillståndsgivna verksamheten ska gälla följande villkor.
 - a) Om inte något annat framgår av denna dom ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökandena har uppgett och åtagit sig i målet.
 - b) Kinnared Övre kraftverk ska drivas som strömkraftverk. Korttidsreglering får inte ske. Vattennivån omedelbart uppströms kraftverket ska, när tillrinningen så medger, vara minst +103,21 m (RH2000).
 - c) Genom tröskeln uppströms kraftverket ska släppas en minimitappning om 340 l/s eller, om tillrinningen är lägre än så, tillrinningen.
 - d) Det nya intaget till kraftverket ska förses med galler med 15 mm spaltbredd. Gallrets lutning får inte överstiga 55 grader.
 - e) Från inloppskanalen till den naturliga åfåran ska finnas en flyktöppning för fisk genom vilken alltid ska släppas 100 l/s
 - f) Tillståndsgivna arbeten för inlopps- resp. utloppskanal ska föregås av undersökning avseende eventuell förekomst stormusslor i kanalerna. Undersökningen ska utföras på sakkunnig på området, som även har att besluta om eventuell flytt av musslor till ett lämpligt habitat.

- g) Anordning för kontroll av vattennivån ska finnas i anslutning till tillloppskanalen. På anordningen ska minst anges nivån +103,21 m (RH2000).
6. Den ersättningsfria andelen vid omprövning enligt 31 kap. 22 eller 23 §§ miljöbalken fastställs till 5 %.
7. Arbetena skall vara utförda inom fem (5) år från det att domen vunnit laga kraft i tillståndsdelen.
8. Anspråk i anledning av oförutsedd skada får framställas inom fem (5) år från arbetstidens utgång.
9. Fröslida Kraft AB och Carl Tesdorpf ska solidariskt betala ersättning för rättegångskostnader till Kammarkollegiet med 11 200 kr samt till Länsstyrelsen i Hallands län med 17 600 kr. På beloppen skall ränta utgå enligt lag.
10. Prövningsavgiften fastställs till 15 970 kr.
-

BAKGRUND

Kraftstationen Kinnared Övre i Västerån är belägen ungefär 800 m norr om samhället Kinnared i Hylte kommun. Kraftverks- och fastighetsägaren har nu gemensamt ansökt om lagligförklaring av befintliga anläggningsdelar, tillstånd att bygga om/restaurera inlopps- och utloppskanal samt kraftstation, jämte att avleda vatten för drift av kraftstationen.

ANSÖKAN

Fröslida Kraft AB och Carl Tesdorpf har anfört följande.

Yrkanden

Fröslida Kraft AB och Carl Tesdorpf har yrkat att Mark- och miljödomstolen i huvudsaklig överensstämmelse med ansökan och övriga handlingar som ansökan hänvisar till,

- godkänner ingiven miljökonsekvensbeskrivning
- förklarar att befintliga anläggningsdelar för kraftverket Kinnared Övre (tröskel från runt 1910, dammvall från runt 1910, inloppskanal från 1993, kraftstation från 1993 samt utloppskanal från runt 1910) är av laga beskaffenhet, samt meddelar dem tillstånd enligt miljöbalken
- att på strömfallsfastigheten Kinnared 7:1 avleda maximalt 6,0 m³/s till Kinnared Övre kraftstation från Västerån,
- att bibehålla en lägsta vattennivå på 103,212 ± 0,025 m.ö.h. vid kraftstationen för att därigenom alltid kunna garantera en minimitappning på 340 l/s (motsvarande medellågvattenföringen) till den naturliga åfåran. Blir den naturliga tillrinningen lägre än 340 l/s går all tillrinning till den naturliga åfåran.
- att anlägga en flyktöppning (smoltledare) vid inloppskanalen för att passa både starka och svagsimmande fiskar; att placeras vid vattenytan vid intagsgallrets överkant och leds därifrån via ett rör med 200 mm diameter till den naturliga åfåran 20 meter längre bort,
- att på samma fastighet bygga om befintlig kraftstationsbyggnad och installera en elektrisk effekt av maximalt 200 kW jämte erforderlig kringutrustning såsom intagsluckor, grindrensare, intagsgaller,
- att bredda och anlägga en ny inloppskanal för att därigenom kraftigt minska vattnets hastighet genom intagsgallret,

- att rensa och renovera den cirka 100 meter långa utloppskanalen och återställa den till ursprungligt skick och samtidigt bredda den befintliga träbron med cirka 1 meter och
- att driva hela anläggningen som ett strömkraftverk.

Fröslida Kraft AB och Carl Tesdorpf har vidare yrkat att

- fastigheten Hylte Kinnared 7:1 fastställs som strömfallsfastighet,
- arbetstiden fastställs till fem år efter lagakraftvägande dom samt
- tiden för anmälan av oförutsedd skada fastställs till fem år.

samt att följande villkor fastställs för verksamheten.

1. Om inte något annat framgår av denna dom ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Sökanden har uppgett eller åtagit sig i målet.
2. Den nya kraftstationens intag förses med galler med 55° lutning mot horisontalplanet och 15 mm spaltbredd.
3. Kraftverket ska drivas som strömkraftverk och korttidsreglering får inte ske.
4. Anordning för kontroll av vattennivån ska finnas i anslutning till tillloppskanalen så att en lägsta nivå på $103,212 \pm 0,025$ m.ö.h. kan garanteras.

Orientering

Fröslida Kraft AB driver kraftstationen Kinnared Övre i Västerån i Hylte kommun. Vattenkraftverket uppfördes 1919 och redan dessförinnan användes fallet på 1750-talet som såg- och mjölkvarn. 1933 härjades kraftstationen av en eldsvåda som förstörde hela anläggningen. Återuppbyggnadsarbetet vidtog omedelbart och vattenkraftverket stod åter färdigt någon tid därefter. Kraftstationen uppfördes i betong och levererade då elen till Kinnared och sex kommuner både i Småland samt Halland. I direkt anslutning fanns det en sågverks- och snickerirörelse som hette Firma Hjalmar Arvidson, företaget startades 1915. Runt 1951 härjades området återigen av en brand, denna gång förstördes såg- och snickerifabriken som aldrig återupbyggdes. Vattenkraftverket byte ägare ett antal gånger och i slutet på 1980-talet lades stationen kortvarigt ned tills Herman Hårdestam förvärvade det i början på 1990-

talet. Herman Hårdestam erhöll 1993 ett bygglov och utformade vattenkraftverket till dagens utseende.

Det finns idag två turbiner på plats, en Francis-turbin från 1919 och en Lavacheck-turbin från 1929. Den sammanlagda installerade effekt är på 159 kW. Kraftstationen är idag ineffektiv på grund av turbinernas höga ålder och problem vid både inlopps- och utloppskanalen. Något dokumenterat tillstånd har inte stått att finna. Den planerade ombyggnaden kommer att påverka tillloppskanalen, kraftstationen och utloppskanalen. Kraftstationen ska drivas utan korttidsreglering av de naturliga variationerna i det strömmande vattnet.

Kraftstationen ligger cirka 800 meter norr om samhället Kinnared i Hylte kommun på vägen till Gryteryd vid Kinnaredfallet. Marken norr om fallet består utav skogsmark med enstaka små åkrar. I direkt anslutning till kraftstationen finns ett antal hus. Två nyttjas som fritidshus, två är övergivna och det finns även ett gammalt övergivet sågverk. Marken nedanför fallet präglas av skogsmark, 200 meter nedströms finns ytterligare en kraftstation kallad Kinnared Nedre som ägs av sökandena.

Motivet för ombyggnaden är att nyttja befintlig vattenföring i Västerån mer effektivt. Det bedöms vara tekniskt möjligt att med en ny turbin kunna utvinna cirka 970 000 kWh/år med samma mängd av vatten som passerar genom kraftstationen idag. Ombyggnaden skulle innebära en effektivisering med över 86 % jämfört med dagens produktion på 520 000 kWh/år.

Genom anskaffandet av en ny turbin och där tillhörande övrig elinstallation förbättras kraftstationens driftssäkerhet och därmed även livslängd. Fröslida Kraft AB vill även renovera utloppskanalen och därigenom återskapa den miljön som en gång fanns när kraftstationen togs i drift för nästan 100 år sedan.

Efter ombyggnaden minskar den årliga genomsnittliga vattenhastigheten vid intagsgallret från 0,7 m/s till 0,35 m/s. Därmed minskar risken för att organismer skall fastna i intagsgallret. Det ska även utföras en flyktöppning (smoltledare) vid inloppskanalen för att passa både starka och svagsimmande fiskar.

Genom ett nytt nivåregleringssystem garanteras en miniminivå i dämningssjön och vid tröskeln så att det alltid rinner vatten i den naturliga åfåran. Nivån är satt till dagens nivå på $103,212 \pm 0,025$ m.ö.h. vilket garanterar en minimitappning till den naturliga åfåran på minst 340 liter/s.

Rådighet

Samtliga anläggningsdelar finns på fastigheten Kinnared 7:1 förutom tröskeln som är anlagd i början på den naturliga åfåran. Fastigheten Kinnared 7:1 ägs av Carl Tesdorpf. Tröskeln ligger i en samfällighet mellan fastigheterna Hylte Åhylte 1:2 och Hylte Åhylte 2:1. Fröslida Kraft AB har träffat rådighetsgrundande servitutsavtal med ägarna till dessa fastigheter. Fröslida Kraft AB har även under 2014 förvärvat en del utav fastigheten Hylte Åhylte 1:2 som ligger norr om tröskeln. Därmed har Fröslida Kraft AB möjligheten att komma åt tröskeln både från söder och norr.

Höjdsystem och hydrologiska uppgifter

I målet används höjdsystemet RH2000.

Vattendraget Västerån flödar samman med Österån cirka 2 km nedströms kraftstationen och blir därefter Kilån. Kilån mynnar sedan efter samhället Torup i Nissan som är huvudavrinningsområdet 101-Nissan. Enligt dammregistret finns det 35 dammanläggningar i Västerån; inom det mer närliggande området finns sju dammar. De dammar som ligger närmast Övre Kinnared är Åhylte, vilken ligger ungefär 2,5 km uppströms, Nedre Kinnared, vilken ligger mindre än 300 m nedströms och Gustavsberg med 7 m fallhöjd byggt 1949, placerat ungefär 0,6 km från utloppet i Nissan och ungefär 12 km nedströms. Efter Gustavsberg följer sedan ett antal kraft-

stationer längs hela Nissan såsom Nyebro, Fröslida, Nissaström, Oskarström, Sperlingsholm och Slottsmöllan i Halmstad.

Följande vattenföringsvärden för Västerån har inhämtats från SMHI.

Vattenföring	Term	Dygnsvärde i m ³ /sekund
Högvattenföring, 100 år	HHQ-100	58
Högvattenföring, 50 år	HHQ-50	53
Medelhögvattenföring	MHQ	28
Medelvattenföring	MQ	4,8
Medellågvattenföring	MLQ	0,34
Lågvattenföring, 50 år	LLQ-50	0,07
Avrinningsområde	km ²	290
Sjöprocent	(%)	7,7

Vattendragets påverkan uppströms och nedströms under drift blir oförändrad med den skillnaden att vattnets hastighet fram till kraftstationen halveras och att det genom en flyktöppning (smoltledare) vid intagsgallret skapas en passage för både starka och svagsimmande fiskar.

Befintliga anläggningar

För att hålla en lägsta nivå på vattenytan i dämningssjön har Västerån anpassats genom att en låg tröskel av natursten tidigare har anlagts. Den högra delen av tröskeln eroderade och ersattes delvis med trävirke och annat organiskt byggmaterial. Mycket utav naturstenen på den högra sidan hamnade längre ner i vattendraget på grund av eroderingen. Fröslida Kraft AB sökte ingav våren 2014 en anmälan om vattenverksamhet till Länsstyrelsen i syfte att renovera den högra sidan. Länsstyrelsen accepterade den 5 maj 2014 anmälan med försiktighetsmålet att arbetet enbart skulle utföras under perioden 15 juni – 15 september. Den delvis raserade högra tröskeln grävdes ur och återuppbyggdes till samma höjd med hjälp av den natursten som låg längre ner i vattendraget. Renoveringen säkerställde en lägsta nivå på vattenytan i dämningssjön. Vid återskapandet sparades det även en öppning i mitten av

tröskeln för att säkerställa att det inte skapades ett vandringshinder för fiskar. Det rinner även vatten igenom tröskeln eftersom det är omöjligt att få den helt tät. Höjden på tröskeln varierar mellan ungefär +103,58 och +103,77 m. Öppningen i mitten är 2,8 m bred när vattenståndet är +103,212 m. Bottenstrukturen i öppningen är ojämn. Medelvärdet har uppskattats 6 cm (mellan 5 och 10 cm) under nivån +103,212 m.

Anläggningsdelarnas lokaliseringar framgår av bilden nedan.

Bild 3: 1 tröskeln, 2 övre inloppet, 3 anlagd stenmur, 4 dammvallen, 5 dämningssjön, 6 naturliga åfåran, 7 tilloppskanalen, 8 kraftstationen, 9 utloppskanalen.

För att avleda vattnet till dämningssjön och därefter till kraftstationen är det grävt en inloppskanal (övre inloppet). Det har inte varit möjligt att fastställa när denna kanal grävdes men de utgår ifrån att den har funnits åtminstone sedan vattenkraften har brukats i området, dvs. sedan början av 1900-talet. Inloppskanalen har en ungefärlig bredd på 5 m och en längd på cirka 60 m. Kanalen är som djupast i mitten där djupet är 1,5 m.

På den norra delen av dämningssjön finns det en anlagd stenmur med en sammanlagd längd på cirka 50 m som idag inte fyller någon större funktion. Vid riktigt höga flöden kan den delvis hindra vattnet att gå norrut ifrån dämningssjön.

Dammvallen har en L-liknande form med en totallängd på cirka 105 m. Den är byggd utav sten och jord och fick sin nuvarande utformning i början på 1900-talet. Närmast kraftstationen är den som högst, cirka 4,5 m. Bredden över hela dammvallen är cirka 7 m och är gräsbevuxen. Damvallen har nivån +98,94 m i söder och +101,12 m i norr. Risker för ett eventuellt dammbrott bedöms som mycket liten.

Vid riktigt höga flöden rinner vattnet över den nordligaste delen av dammvallen och även mellan kraftstationen och de fritidshus som ligger österut. Det har även förekommit att vattnet har letat sig in i det nedre planet av kraftstationen där generatorerna är monterade. Efter ombyggnaden av den högra delen av tröskeln har dessa översvämningar upphört, mer vatten går därmed över den renoverade tröskeln och genom den naturliga åfåran.

Dämningssjön har ett varierande djup men det finns en mittfåra där det är betydligt djupare än på de andra områdena. Djupet varierar där men är vid det djupaste stället mer än 2,5 m. På ena sidan av dämningssjön finns den gräsbevuxna dammvallen och på den andra är det skogsmark som angränsar till vattenlinjen.

Tilloppskanalen består av ett nedgrävt rör i dammvallen. Detta rör har en längd på 6 m och en diameter på 2 m. Därefter kommer en 4,3 m lång kanal med en bredd och djup på 3 respektive 2 m. Denna kanal är byggd i betong. I slutet på tilloppskanalen kommer intagsgallret med 30 mm spaltbredd och grindrensare. Gallret lutar 55° mot intagets botten. Konstruktionen av tilloppskanalen medför att det både blir en hög fart och turbulens på vattnet när det kommer ut från röret in i den korta och bredare tilloppskanalen. Den troliga anledningen till varför man valde att anlägga ett rör först, var att man därigenom lättare skulle kunna torrlägga turbinsumpen vid underhållsarbete genom att lägga en större träskiva framför röret.

Kraftstationen är en i röd färg träbeklädd byggnad med två plan där varje plan är på 25 m². Taket är nyrenoverat och består utav svart plåt. På utsidan finns en trappa i trä som leder till det nedre planet. Det finns inga fönster, enbart två dörrar till respektive plan. I det övre planet finns reglersystemet för grindrensaren, kontroll- och kraftskåp samt en del verktyg. I det nedre planet finns de två turbinerna med respektive generator. De båda turbinerna har en total maximal slukförmåga på minst 5,8 m³/s och de körs antingen ensamma eller parallellt i olika kombinationer beroende på vattentillgång. Se vidare ritning A40.3.01, aktbilaga 10 bilaga 7.

Den äldre turbinen är en Francis-turbin från 1919 där en omfattande renovering utfördes 1993. Asynkrongeneratorn av märket Schorch har en installerad effekt på 59 kW med ett varvtal på 1020 rpm. Denna turbin har funnits på plats sedan kraftstationen togs i drift 1919. Den nyare turbinen är en Lavacheck ifrån 1929 med en AEG asynkrongenerator som har en installerad effekt om 100 kW med ett varvtal på 1015 rpm. I direkt anslutning till generatorrummet finns det en turbinsump med dimensionerna 4,0 x 5 m med ett djup på cirka 3 m. Turbinsumpen har ett ny träbeklädd täckning som skyddar från fall ner till turbinerna.

De två turbinerna sköts manuellt med daglig tillsyn. Vid den dagliga tillsynen sker en kontroll av vattennivån, observation av eventuella missljud ifrån anläggningen, anpassning av effekten på turbinerna beroende på vattennivån och vid behov körs även lövskrapan. Vid låga flöden är det enbart den lilla Francis-turbinen som är i drift, den har en nyinstallerad nivåreglering.

Den både grävda och sprängda utloppskanalen är cirka 100 meter lång och passerar i mitten under en träbro. I slutet på utloppskanalen återförenas den med den naturliga åfåran. Kanalen har en varierande bredd på 3-5 meter och stora delar av väggarna är uppförda i natursten. På vissa ställen har omfattande erosion skett med följd av att stora stenar ligger i utloppskanalen och därmed bromsar in vattnets framfart. Erosionen har skett på grund av höga flöden och större rotsystem ifrån träd. Hela botten i utloppskanalen består av berg och sten.

Efter tröskeln delar sig åfåran i två kanaler för att sedan längre ner återförenas. Strax innan bron delas sig åfåran igen på grund av rådande brokonstruktion. Cirka 60 meter efter bron återförenas den naturliga åfåran med utloppskanalen från kraftstationen.

Sedan 1994 har den genomsnittliga årsproduktionen legat på 520 000 kWh producerad el. Kraftstationen har sin högsta produktion under höst- och vintermånaderna.

Medelvattenföringen vid kraftstationen är enligt SMHI:s rapport 4,8 m³/s och fallhöjden beräknas till 4,83 m när turbinerna ej är i drift. Med ett minimiflöde i den naturliga åfåran på 340 l/s (MLQ) blir vattenföringen genom turbin 4,46 m³/s. Den teoretiska möjliga effekten blir därmed: 4,46 m³/s x 4,83 m x 9,82 m/s² = 211 kW. Under ett år blir den sammanlagda teoretiska produktionen, utan förluster, 211 kW x 8760 timmar = 1 853 094 kWh. Av den vattenmängd som kan flöda genom kraftstationen blir idag enbart 28 % till elektricitet. Till detta tillkommer att dagens två turbiner har en toppverkningsgrad på enbart 68 %. En ny mer effektiv turbin som anpassas till kraftstationen bör nå en toppverkningsgrad på mellan 80 - 85 %.

Arbeten för vilka tillstånd söks.

Den planerade utökade verksamheten kommer att påverka tre anläggningsdelar; tilloppskanalen, kraftstationen och utloppskanalen.

Planerna vid tilloppskanalen är att ta bort det befintliga röret och istället bygga en trattliknande bredare kanal. Vid byggnationen kommer en provisorisk damm att anläggas. Denna damm byggs alldeles ovanför den nya planerade tilloppskanalen och därmed påverkas miljön i dämningssjön marginellt. Eftersom den nya tilloppskanalen anläggs i torrhet kommer ingen grumling att ske under byggnationen. Grumling kommer enbart att ske när den provisoriska dammen anläggs och senare tas bort, grumlingen kommer då att vara kortvarig och enbart begränsas till det

närmast intilliggande området. Grumlingen förblir i dämningssjön och kommer inte att komma till den naturliga åfåran.

De nya väggarna byggs med armerad betong och skall ha samma dimensioner som de gamla befintliga väggarna. I botten anläggs ett nytt betonggolvsom har samma nivå som den nuvarande befintliga botten efter röret. Betonggolvet sträcker sig hela vägen ut tills där de nya armerade väggarna upphör.

Anordningen för intagsluckorna är placerad innan intagsgallret längst ut på den nya tilloppskanalen. Två stycken vertikala balkar skall fördela trycket. Detta innebär att det blir tre mindre intagsluckor istället för en stor. Därefter kommer ett nytt intagsgaller med en spaltvidd på 15 mm. Eftersom tilloppskanalen utformas för låga vattenhastigheter bedöms ingen begränsning av intagsgallrets lutning vara nödvändig. Bolaget planerar därför att bibehålla den nuvarande lutningen på 55 grader. Den totala bredden är planerad till 6 m. En flyktöppning (för fisk och andra vattenlevande organismer) i vattenytan kommer att anläggas i tilloppskanalen. Öppningen är placerad vid vattenytan vid intagsgallrets överkant och leds därifrån via ett rör med 200 mm diameter till den naturliga åfåran 20 m längre bort. Dammnivån ska regleras så att den övre öppningens tröskel alltid befinner sig under vattenytan.

I direkt anslutning till intagsgallret placeras en ny automatiskt grindrensare. Grindrensaren kommer att arbeta med en biologiskt nedbrytbar hydraulolja. Den gamla överfarten till dammvallen kommer att ersättas med en ny bro så att man även i fortsättningen med transport kan ta sig ut på dammvallen.

Beträffande intagsanordningarna, se ritning A40.2, bilaga 6 till aktbil 10.

Breddningen av tilloppskanalen har som konsekvens att vattnets hastighet mot intagsgallret minskar och därmed har det en positiv effekt på organismer. Beräkningen av vattnets hastighet genom intagsgallret baseras på turbinernas slukförmåga per

sekund samt den totala arean vattnet passerar genom intagsgallret. De nuvarande två turbinerna har en maximal slukförmåga på cirka $5,8 \text{ m}^3/\text{s}$. Denna mängd vatten passerar intagsgallret strax innan turbinerna. Tilloppskanalen är vid intagsgallret 2 m djup och 3 m bred vilket ger en total area på $6,0 \text{ m}^2$. Vattnets hastighet med den nuvarande konstruktionen och de två befintliga turbinerna är vid en maximal slukförmåga: $> 5,8 \text{ m}^3/\text{s} / 6,0 \text{ m}^2 = 0,97 \text{ m/s}$. Den nya konstruktionen kommer att ha en area vid intagsgallret på $2,0 \text{ m} \times 6,0 \text{ m} = 12 \text{ m}^2$ där 2,0 är djup och 6,0 är bredden. Ansökan avser tillstånd för en ny turbin med en maximal slukförmåga på $6 \text{ m}^3/\text{s}$. Vattnets hastighet med den nya turbinen vid maximal slukförmåga blir: $> 6,0 \text{ m}^3/\text{s} / 12,0 \text{ m}^2 = 0,50 \text{ m/s}$. Med en ny mer effektiv turbin minskar vattnets hastighet vid intagsgallret från dagens 0,97 till 0,50 m/s vid ett maximalt flöde. Hastigheten blir därmed aldrig högre än de 0,50 m/s. Beräkningar visar att det över 50 % av tiden kommer att finnas mer vatten i den naturliga åfåran än minitappningen om 340 l/s. Dels då det finns överskottsvatten och turbinen går för fullt och dels då det finns för lite vatten för att köra turbinen (underskottsvatten).

En grävmaskin behövs vid borttagandet av röret och vid grävarbetet för att bereda plats åt den nya tilloppskanalen. Materialet ifrån detta arbete kommer att användas till den provisoriska fördämningen strax ovanför tilloppskanalen. 1-2 betongtransporter kommer att behövas för att anlägga de armerade väggarna och betonggolvet. Ett flertal transporter behövs för leverans av intagsluckor, intagsgallret och grindrensare. Till detta tillkommer den dagliga transporten av de personer som arbetar med ombyggnaden. Den sammanlagda tidsåtgången för arbetet på tilloppskanalen uppskattas till 2-3 månader.

Det yttre av den nuvarande gamla kraftstationen kommer inte att förändras. Inuti kommer turbinerna och de tillhörande kraftskåpen, hydrauliken och övrig elektrisk installation att tas bort. Den gamla kraftstationen kommer i framtiden att användas till förvaring. Den nya turbinen, styr- och reglersystemet och generatoren kommer att i en ny byggnad placeras direkt över turbinsumpen. Kraftstationens exteriör anpassas till den omgivande miljön och i samråd med Hylte kommuns stadsbyggnadskon-

tor. Den nya byggnaden skall anslutas till den befintliga och ha samma material så att den uppfattas som en enhet. 1-2 fönster planeras i den nya delen för att ge ett bättre ljusinsläpp. Fönstren placeras på den södra och västra sidan av den nya byggnaden. Allt arbete utförs i torrhet eftersom detta sker i samband med arbetet vid tilloppskanalen. Någon grumling kommer därför inte att ske.

I kraftstationen installeras en Kaplan-turbin med reglerbara skovlar med en maximal slukförmåga på 6 m³/s. Turbinen med sin vertikala axel kopplas till en asynkrongenerator, antingen direkt eller genom remdrift. Turbinen förses med ett nytt styr- och reglersystem som håller vattennivån så att minimitappningen uppfylls. Enligt nätägaren kommer ingen ny transformator att krävas, befintlig ledning och transformator kommer därmed fortsatt till användning. Biologiskt nedbrytbara smörj- och reglerolja kommer att användas i lager och reglersystem. Oljetråg placeras på lämpliga platser för att samla upp eventuellt spill. Ett flertal transporter krävs för leverans av allt byggmaterial, turbin, generator, styr- och reglersystem. Till detta kommer den dagliga transporten av de personer som arbetar med ombyggnaden. Den sammanlagda tidsåtgången för arbetet på kraftstationen uppskattas till 3-5 månader. Detta arbete utförs i samband med ombyggnaden av tilloppskanalen. Se vidare ritning A40.3.02, aktbilaga 10 bilaga 7.

Utloppskanalen är i stort behov av en renovering och rensning. Längs kanalens väggar har höga flöden, isbildning och äldre rotsystem delvis förstört väggarnas hållfasthet. Detta har medfört att både stora och små stenar fallit ut från kanalväggarna ut i mitten eller längs kanten i utloppskanalen och hindrar därmed vattnet från att rinna undan effektivt ifrån kraftstationen. Detta påverkar turbinernas produktionsförmåga väldigt negativt. Om det inte görs någon renovering av kanalväggarna är det mycket troligt att de med tiden kommer att helt trilla ner i utloppskanalen. Bolaget avser att återställa utloppskanalen och samtidigt rensa densamma från stenar som har fallit in. Strax efter kraftstationen kommer botten att kläs med ett erosionsskydd av krossmaterial som förses med ett ytskikt av naturmaterial. Detta för att minimera risken för framtida eroderingar strax efter kraftstationen. Vid träbron pla-

neras en flytt av det i vattnets färdriktning vänstra brofundamentet med 1 meter eftersom det idag är en betydande förträngning i utloppskanalen. Arbetet i utloppskanalen kommer att ske samtidigt som arbetet med tilloppskanalen och kraftstationen. Arbetet kommer därmed utföras i torrhet. Någon grumling kommer inte att ske annat än när den provisoriska fördämningen ovan tilloppskanalen tas bort och vattnet återigen släpps på i utloppskanalen. Vid rensningen kommer en mindre grävmaskin att användas. Sprängning är inte nödvändig. Tidsåtgången för detta arbete beräknas till 3-5 dagar. Förflyttningen av brofundamentet och renoeringen av bron beräknas också att ta 3-5 dagar, bron är under dessa dagar inte möjlig att passera. Planeringen beträffande broarbetet sker i samråd med de två fritidshusägarna efter bron på fastigheterna Kinnared såg 3:5 och Kinnared 30:5 och 30:2.

Fröslida Kraft AB installerade för cirka 1 år sedan en nivåreglering på Francis-turbinen för att vidmakthålla en tillräcklig minimitappning till den naturliga åfåran på minst 340 l/s som motsvarar MLQ. I den planerade ombyggnaden skall ett nytt nivåregleringssystem installeras som direkt anpassar Kaplan-turbinens effekt till den rådande vattentillförseln. Detta skall även i framtiden garantera en minimitappning till den naturliga åfåran på minst 340 l/s. För att kunna sätta en nivå och därmed få fram en minimitappning anlätades Metria AB för att fastställa två fixpunkter i anslutning till kraftstationen.

Bolaget bedömer att minimitappningen till den naturliga åfåran blir minst 340 l/s om vattennivån strax ovanför tröskeln fastställs till 103,212 (+-0,025) m.ö.h. Det nya nivå- och regleringssystemet för Kaplan-turbinen får därmed en lägsta tillåten vattennivå ovan tröskeln på 103,212 (+-0,025) m.ö.h. FKAB önskar att ha en felmarginal på 0,025 m eftersom det är mycket svårt att garantera en alltid exakt vattennivå. För att säkerställa denna nivå kommer bolaget att fästa en visuell nivåmätare i tilloppskanalen (i form av en vertikal linjal) med en markering med nivån 103,212 som lägsta gräns. Därmed garanteras en vattenmängd på minst 340 l/s till den naturliga åfåran. Säkerställande av minimitappningen vid angiven nivå har skett genom mätning av vattenföringen genom Kinnared Övre kraftverk och Kinnared

Nedre kraftverk (som också ägs av sökandena) vid olika vattennivåer omedelbart uppströms Kinnared Övre kraftverk. På så sätt har kunnat bestämmas vid vilken vattennivå uppströms Kinnared Övre kraftverk som medför ett flöde på 340 l/s i huvudfåran.

Alla eventuella schaktmassor kommer att användas inom strömfallsfastigheten Kinnared 7:1. Eventuellt överskott av schaktmassor kan användas till att förstärka delar av dammvallen. Ett eventuellt sådant arbete kommer enbart att utföras på land och inte påverka några vattenvägar. Fröslida Kraft AB bedömer dock risken till ett överskott som mycket liten. Inga nya vägar behöver anläggas utan befintliga kommer att användas.

Förhållanden under arbetstiden

Den totala arbetstiden för den planerade ombyggnaden beräknas till mellan 3 och 5 månader. Arbetet sker under vardagar under normal arbetstid. Ombyggnaden planeras utföras under sommartid eftersom vattennivån då brukar vara lägre. Under ombyggnationen anläggs en provisorisk damm strax ovanför tillloppskanalen vilket innebär att allt arbete sker i torrhet och grumlingen blir därmed minimal. Den naturliga åfåran kommer inte alls att påverkas under hela ombyggnationen. Fångdammen kommer att vara på plats under hela utförandetiden, således upp till ett halvår.

Temporärt kommer det att bli en ökad lokal påverkan på människor och miljö under tiden för den nya anläggningsdelens uppförande. Arbetet kommer att ledas av en byggsamordnare och påverkan bedöms inte bli större än vid en ordinär byggarbetsplats. Byggarbetena kommer i huvudsak att genomföras i torrhet.

Kontroll

Anläggningen kommer att förses med styrutrustning som programmeras att hålla den föreslagna miniminivån på $103,212 \pm 0,025$ m.ö.h. och driva anläggningen med

det naturligt strömmande vattnet. Styrutrustningen kommer att logga mätpunkter, automatiskt stoppa anläggningen och larma verksamhetsutövaren vid onormala förhållanden. Anläggningen kommer att drivas enligt DTU-manual (drift, tillståndskontroll och underhåll).

Verksamheten kommer att kontrolleras i enlighet med miljöbalkens generella regler om egenkontroll (26 kap. 19 § MB) samt förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll (SFS 1998:901). Rapporter kommer att lämnas i den omfattning tillsynsmyndigheten föreskriver. Om tillsynsmyndigheten begär detta, kommer ett förslag på kontrollprogram att lämnas till myndigheten innan de nya anläggningsdelarna tas i drift.

Nyttan av verksamheten

Föreslagen verksamhet avser effektivisera Kinnared Övre kraftverk med ca 86 % och utvinna ca 970 000 kWh el/år utan vare sig utsläpp till atmosfären eller annat långlivat avfall. Anläggningen tillför el inom elområde SE4 där 19 % av Sveriges el används men enbart 7 % genereras. Utvunnen energi från ett strömkraftverk tillförs det nordiska elsystemet och tränger undan koleldad värmekraft på annan plats i elsystemet. Påverkan med 970 000 kWh utsläppsfri el bedöms minska den årliga förbränningen av kol med 348 ton och därmed minska utsläppen till vår gemensamma atmosfär med 2,74 ton svaveldioxid, 2,5 ton kväveoxider och 822 ton koldioxid.

Naturvårdverket har i ett yttrande till Miljödomstolen i Växjö i mål M 52-02 ansatt värden på minskade utsläpp från ett koleldat kondenskraftverk vid tillverkning av 1 GWh el till 120 000 kr för NO_x, 20 000 kr för SO₂ och 450 000 kr för CO₂. Totalt 590 000 kr. Omräknat till Kinnared Övre kraftverks möjliga el generering efter föreslagna åtgärder motsvarar det cirka 580 000 kr i årlig samhällsnytta.

Investeringen i Kinnared Övre kraftstation beräknas efter inhämtade budgetpriser hamna på ca 3,5 Mkr och den ökade elproduktionen beräknas till cirka

450 000 kWh. . Med en inflation på 2,0 %, avskrivningstid på 25 år, Nordpools och SKM:s forwardpriser på el och elcertifikat samt nätnytta ger det cirka 0,5 Mkr i intäkter. Direkta kostnader bedöms till cirka 0,1 Mkr. Detta ger en återbetalningstid på cirka 9 år och en positiv resultatpåverkan redan år ett. Projektet har förutom samhällsnytta också ekonomisk bärkraft.

Miljökonsekvenser

Fiskfauna, habitat och fiske uppströms eller nedströms kraftverket kommer inte att skadas. Ombyggnationen snarare förbättrar miljön och säkerställer samtidigt alltid en minimitappning på 340 l/s till den naturliga åfåran. Ombyggnaden bedöms heller inte kunna skada utpekade riksintressen eller förtecknat natura 2000-områden. Utbyggnaden bedöms inte medverka till att Vattenmyndighetens kvalitetskrav på vattenmiljön i vattendraget inte kan följas.

Den naturliga åfåran startar efter den anlagda och nyrenoverade tröskeln i huvudfåran och har en längd på cirka 200 m. Hushållningssällskapet har noterat ormbunksväxten safsa och forsärla på flera ställen längs den naturliga åfåran. På sträckan har även rödlistade växter noterats: Flytsäv (VU), vildiris (VU), ask (VU), hårklomossa (NT), rödlånke (NT) (uppgifter från Artportalen, 2014-11-17). Hårklomossa, som är sällsynt i Halland, noterades år 2011, övriga artfynd är från 1990. Hårklomossa har ett nationellt åtgärdsprogram (Naturvårdsverket, 2004). Hårklomossa växer vid vatten som utsätts för årliga vattenståndsvariationer och arten är känslig för korttidsreglering och en konstant vattenyta (Naturvårdsverket, 2004). Då hårklomossa finns noterad på sträckan är det rimligt att anta att denna art finns just beroende på den befintliga flödesregimen som råder på sträckan.

Vid elfisken under lågvatten sommaren 2014 i anslutning till kraftverket i Övre Kinnared kunde rimliga öringtätheter konstateras. Även elritsa och lake var frekvent förekommande, i synnerhet gäller detta upp- och nedströms området som direkt påverkas av kraftverket. Öringbestånden verkar skilda mellan de två övre lokalerna, trots att inga fysiska hinder för vandring finns. De stationära öringbestånden verkar

således inte företa några större förflyttningar i området. Mellan de två övre lokalerna finns inget fysiskt vandringshinder för öring, men väl ett längre lugnvatten som kan motverka öringvandringar. Längdfördelningen på årsungar av öring kan ge skäl att anta att det rör sig om olika stammar av stationär öring i de bägge strömsträckorna. De tre elfiskelokalerna hade fina öringbiotoper med ren botten, relativt fri från finsediment och sand. Det är oklart om det beror på att dammar och lugnvatten fungerar som sedimentfällor, eller om det helt enkelt är lite tillförsel av finsediment till Västerån. Strömsträckorna verkade även orensade, vilket ökade dess variation och även lämplighet för öringreproduktion. Den naturliga åfåran vid Övre Kinnared har en god funktion, särskilt för öring- och kräftreproduktion. Av fiskbeståndet att döma förekommer ingen nolltappning på sträckan. Den renoverade tröskeln utgör inte något hinder för uppströmsvandring av fisk ens vid mycket låga flöden.

Dagens två turbiner har en maximal slukförmåga på 5,8 m³/s. Fröslida Kraft AB söker tillstånd för en ny maximal slukförmåga på 6 m³/s. Skillnaden på den maximala slukförmågan blir därmed liten. En ny Kaplan-turbin med modern styrutrustning medför att vattenflödet till kraftstationen betydligt bättre följer naturliga variationer eftersom denna turbinkonstruktion med hög effektivitet bättre nyttjar ett varierande vattenflöde. Rensningen av utloppskanalen kommer att medföra en jämnare och lugnare vattenföring ifrån kraftstationen.

Breddningen av tilloppskanalen har som konsekvens att vattnets hastighet mot intagsgallret minskar och därmed minskar risken att fisk och andra vattenlevande djur fastnar mot gallret. Beräkningen av vattnets hastighet genom intagsgallret baseras på turbinernas slukförmåga och den totala arean vattnet passerar genom intagsgallret. Med en ny mera effektiv turbin minskar vattnets maximala hastighet vid intagsgallret från dagens 1,0 till 0,5 m/s. Vattnets hastighet halveras genom intagsgallret.

Vid den nuvarande driften när effekten och därmed slukförmågan på Lavacheck-turbin ändras påverkas nivån kortvarigt i dämningssjön och ovanför tröskeln. Ökas effekten på turbinen sjunker vattennivån, minskas effekten ökar vattennivån i däm-

ningssjön. Med en ny Kaplan-turbin med modern styrutrustning undanröjs denna kortvariga nivåskillnad i dämningssjön och innan tröskeln eftersom turbinen fortlöpande anpassar sig till det naturligt varierande vattenflödet.

Den nya kraftstationen ska drivas precis som tidigare på den naturliga tillrinningen utan någon korttidsreglering. Den maximala vattenmängden i utloppskanalen kommer att nästintill vara oförändrad. Med en Kaplan-turbin kommer flödet i utloppskanalen att bli betydligt jämnare medan dagens manuella drift med de två turbinerna medför kortvariga stora variationer i vattenflödet.

Vid byggnationen kommer en provisorisk damm att anläggas precis ovanför den nya planerade tillloppskanalen. Dammen kommer att byggas med hjälp av textilduk och sandsäckar för att undvika att vattnet grumlas för mycket. Den kommer att vara cirka 10 m bred och 3 m djup och torrlägger ett område i dämningssjön på maximalt 50 m². Den provisoriska dammen medför att allt arbete i tillloppskanalen, kraftstationen och utloppskanalen utförs i torrhet och medför därför ingen grumling under byggnationsfasen. Grumling kommer enbart att ske när den provisoriska dammen anläggs och senare tas bort, grumlingen kommer då att vara kortvarig och enbart begränsas till det närmaste intilliggande område. Grumlingen förblir i dämningssjön och kommer inte att komma till den naturliga åfåran.

I utloppskanalen kommer grumling kortvarigt att uppkomma när den provisoriska dammen ovan inloppskanalen tas bort och vattnet återigen släpps på in i utloppskanalen. Grumlingen kommer dock att vara mycket liten. Till följd av grumlingen kan viss sedimentering uppstå i det lugnvattenområde som kraftstationen Kinnared Nedre genom sin dammkonstruktion har skapat. Men grumlingen bedöms inte att vara något allvarligt problem eftersom den är mycket kortvarig och begränsad.

Den planerade ombyggnaden ska uppföras inom vattenområden som redan är påverkade av dagens utbyggnad. Störande nivåfluktuationer kring kraftstationen mot-

verkas genom en ny och modern nivåreglering av turbinen. Kraftverket ska drivas som strömkraftverk utan någon korttidsreglering. Viss grumling kommer att ske under byggtiden men nedströms liggande fiskhabitat bedöms inte drabbas av någon allvarlig eller bestående påverkan till följd av detta.

Påverkan på fiskfaunan med den planerade ombyggnaden blir enbart positivt. Detta på grund av att vattnets hastighet genom intagsgallret halveras och att den planerade smoltledaren vid intagsgallret skapar en flyktväg för fisk. Det garanteras även en konstant minimitappning på 340 l/s till den naturliga åfåran så att fisken kan vandra obehindrat. Den planerade ombyggnaden kommer inte påverka fisket i närområdet.

För aktuell ytvattenförekomst gäller följande miljökvalitetsnormer.

	<i>Status 2015</i>	<i>Norm 2021</i>
Ekologisk status	Måttlig	God
Kemisk ytvattenstatus	God	God

Klassificering av biologiska kvalitetsfaktorer 2009.

	<i>Klassificering</i>	<i>Anmärkning</i>
Kiselalger		Bedömning saknas
Bottenfauna	Hög	
Fisk	God	

Klassificering av fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer 2009.

	<i>Klassificering</i>	<i>Anmärkning</i>
Näringsämnen	Hög	
Försurning	Dålig	Kalkning
Särskilt förorenade ämnen		bedömning saknas

Klassificering av hydromorfologiska kvalitetsfaktorer 2009.

Klassificering

Kontinuitet	Måttlig
Hydrologisk regim	Ej klassad
Morfologiska förhållanden	God
Rättnings-/kanaliseringsgrad	Hög
Andel rensad sträcka	Hög
Markanvändning	Måttlig

Planerad verksamhet kommer marginellt ändra den hydromorfologiska påverkan: den maximala slukförmågan ifrån turbinen förblir densamma dock blir tillflödet av vatten till kraftstationen mera jämnt på grund av modern styrutrustning och Kaplan-turbinen. Vattenflödet efter kraftstationen blir också jämnare och kommer att följa de naturliga variationerna uppströms anläggningen på grund av den nya turbinen. Den genomsnittliga årliga vattenhastigheten genom intagsgallret halveras.

Rådande minimitappning i huvudfåran fungerar idag för att upprätthålla det biologiska systemet. Fiskbeståndet uppvisar normala nivåer, däribland öring. Notering om den hotade (sårbar) och för Halland sällsynta hårklomossan indikerar att området hyser höga naturvärden. Dagens skötsel av området upprätthåller områdets skogliga och hydrologiska dynamik, området är klassat som naturvärde.

Biologin kommer fortsatt att fungera vid ny drift, kraftverket innebär inget hinder för vandrande fisk i den öppna sidofåran. Minimivatten som går i naturfåran är tillfredsställande. Dammen tjänstgör som fälla för partiklar och som uppväxtlokal för flertalet fiskarter. För att förhindra att nedströmsvandrande fiskar går in i turbinerna så bör fingaller, 15 mm bredd, installeras vid intaget. Gynnande av öringen och andra arter bör ske genom tillförsel av lekgrus i den ursprungliga sidofåran. Denna åtgärd bedöms få stor effekt på öringbeståndet, med ökad täthet, samtidigt som den biologiska mångfalden gynnas. De viktiga kantzonerna bör stå orörda.

Skada och ersättning

Eventuella skador och intrång berör enbart egen fastighet och inga andra enskilda intressen. Föreslagen verksamhet berör inga allmänna intressen och därför skall ingen ersättning utgå.

INKOMNA YTTRANDEN

Havs- och vattenmyndigheten och **Naturvårdsverket** har förklarat att myndigheterna avstår från att yttra sig i målet.

Samhällsbyggnadsnämnden i Hylte kommun har anfört att den anser att projektet är ett positivt utnyttjande av förnyelsebar energi med begränsad påverkan på miljön och tillstyrker ansökan samt att sökandena fortlöpande bör informera närboende om projektets tidsplan.

Görel Arvidson och Maria Arvidson (fastigheterna Kinnared 30:5 och 30:2) har anfört följande. Deras fastigheter kommer att tas i anspråk för diverse fordonstrafik och transporter av skilda slag till och från byggplats. Då detta kan leda till förslitningar och skador på marken till fastigheterna ska dessa åtgärdas så att miljön återställs i gott skick. Om inte eventuella skador och förslitningar på marken åtgärdas yrkar vi på ekonomisk ersättning av Carl Tesdorpf.

Länsstyrelsen i Hallands län har anfört följande.

Länsstyrelsen tillstyrker ansökan med följande synpunkter.

Den enskilda verksamheten med de miljöförbättringar som har gjorts, och som föreslås, följer gällande miljö kvalitetsnormer för vatten och inte försämrar statusen för vattenförekomsten. Den minimitappning som anges i ansökan, 340 l/s (MLQ) bör dock beslutas som villkor.

I in- och utloppskanalen har det visats att de, om kanalerna utvecklas i fred med rätt bottensubstrat, kan hysa bestånd av olika stormusslor varav vissa omfattas av särskilt skydd såsom flodpärlmussla och tjockskalig målarmussla. Vid arbeten i in- och utloppskanalerna bör det därför föreskrivas om en kontroll av musselbeståndet och flytt av eventuella musslor till ett lämpligt habitat. Eventuell kontroll och flytt bör utföras av sakkunnig.

Buller från arbetsplatsen bör begränsas i villkor till de nivåer som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2004:15) om buller från byggarbetsplatser.

Område	Måndag-fredag		Lördag, söndag, helgdag		Alla dagar	
	Dag 07-19 L _{Aeq}	Kväll 19- 22 L _{Aeq}	Dag 07-19 L _{Aeq}	Kväll 19- 22 L _{Aeq}	Natt 22-07 L _{Aeq}	L _{Aeq,max}
Permanentboenden och semesterboenden (Utomhus)	60 dBA	50 dBA	50 dBA	45 dBA	45 dBA	70 dBA

Länsstyrelsen önskar att dämmnings/sänkningsgräns i tillståndet ska fastställas i höjdsystemet RH2000 för att underlätta framtida tillsyn.

Länsstyrelsen yrkar ersättning om 17 600 kr för handläggning av ärendet (22 timmar á 800 kr/tim).

Kammarkollegiet har anfört följande.

För att säkerställa skadefri och effektiv passage av kraftverket för nedströmsvandrande fisk yrkas att som villkor föreskrivs låglutande intagsgaller med ca 35 graders lutning med en spaltvidd om 15 mm. I gallret ska anläggas en flyktöppning/flyktöppningar. Denna eller dessa öppningar ska leda till uppsamlingsränna som avleder fisken till naturfåran. För driften av yrkad åtgärd yrkas att domstolen föreskriver erforderlig vattenhushållningsbestämmelse. Kammarkollegiet yrkar ersättning för rättegångskostnader med 11 200 kr.

Fröslida Kraft AB och Carl Tesdorpf har svarat följande.

Som anförts i ansökan kommer vattenhastigheten vid intaget att halveras efter ombyggnationen av intagskanalen. Behov av låglutande intagsgaller föreligger därför inte. För undvikande av fiskeskada är viktigaste att vattenhastigheten i flyktöppningen är högre än den genom intagsgallret. Så kommer fallet att bli här och de åtar sig även detta. Det kommer alltid att gå minst 100 l/s genom flyktöppningen. Den närmare utformningen kommer att fastställas i samråd med tillsynsmyndigheten. Yrkad lutning på intagsgallret medför vidare ökade kostnader samt gör det svårare att hålla gallret isfritt.

I övrigt accepterar de vad som framförts. Skulle Görel Arvidson och Maria Arvidson drabbas av påtalade skador och olägenheter accepterar sökandena att eventuella tvister får anhängiggöras vid domstolen i den ordning som stadgas för anmälan av oförutsedd skada.

Yrkade rättegångskostnader vitsordas som skäligen i och för sig.

DOMSKÄL

Sökandena har den för ansökan erforderliga rådigheten.

Den ansökta vattenverksamheten uppfyller kraven på samhällsekonomisk tillåtlighet enligt 11 kap. 16 § miljöbalken.

Sökandena får anses ha visat att vattenverksamheten, bedriven på ansökt sätt, kommer att innefatta en minimitappning om 340 l/s eller den nyttiga tillrinningen och att vandringshinder för fisk inte föreligger. Vidare har sökandena åtagit sig att inrätta flyktväg för fisk vid intaget och i denna släppa en tappning om 100 l/s. Vid sådana förhållanden kommer vattenverksamheten inte att försämra vattenförekomstens status eller försvåra möjligheterna att uppnå god ekologisk status i densamma. Verksamheten strider inte heller mot övriga hänsyns- och tillåtlighetsregler som är att tillämpa.

Vad gäller villkorens utformning så har sökandena angett att vid en viss vattennivå (+103,212) direkt uppströms kraftverket så garanteras en minimitappning om 340 l/s via tröskeln i huvudfåran. Länsstyrelsen har ansett att minimitappningens storlek bör fastställas som ett villkor. Eftersom tröskeln är en naturlig tröskel, vars nuvarande utseende inte exakt kan beskrivas, och som dessutom kan förändras med tiden på grund av erosion eller ev. underhållsåtgärder kan flödet via denna påverkas i framtiden även om vattennivån uppströms kraftverket inte förändras. Minimitappningen bör därför fastställas som ett villkor även om den kan vara svår att kontrollera. Likaså bör vattennivån alldeles uppströms kraftverket fastställas till minst nivå +103,21 m (det torde räcka med en noggrannhet på hela centimetrar), om inte annat för att just garantera en minimitappning i angiven storleksordning så länge tröskeln inte förändras och för att underlätta tillsynen. Även om det kan vara motsäggelsefullt att ha två villkor för att reglera minimitappningen kan det dock i det här fallet vara befogat. Det får åligga sökandena att då tillsynen så kräver utföra de mätningar och beräkningar av flödet som krävs och vid behov justera tröskelns utformning så att villkoret om en minimitappning på 340 l/s uppfylls vid den fastställda vattennivån +103,21 m. Domstolen fastställer således vattennivån alldeles uppströms kraftverket till minst +130,21 m. I detta ligger att nivå får regleras inom den marginal på +/- 2,5 cm som sökandena begärt.

Mark- och miljödomstolen delar sökandenas bedömning att en lutning om 55 grader på intagsgallret bör anses tillräcklig. De kostnader och olägenheter som är förknippade med en lägre lutning framstår inte som skälig vid en jämförelse med nytta härav. Det villkor som bestäms bör dock medge även 35 graders lutning.

Sökandena är genom det allmänna villkoret bunden av de bullernivåer som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2004:15) om buller från byggarbetsplatser. Något särskilt villkor härom behöver därför inte fastställas.

För det fall Görel Arvidson och Maria Arvidson eller annan drabbas av skador finns möjlighet att återkomma till domstolen med skadeståndsanspråk inom den tid som i domslutet fastställs för anmälan av oförutsedd skada.

Såväl Kammarkollegiet som Länsstyrelsen i Hallands län är parter i målet och har som sådana rätt till ersättning för sina rättegångskostnader (se 25 kap. 2 § miljöbalken). Om ersättningarnas storlek råder inte tvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV425)

Överklagande senast den 14 december 2015

Göran Stenman

Nils-Göran Nilsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman och tekniska rådet Nils-Göran Nilsson.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.